

РЕЦЕНЗИЯ

за доц. д. н. Лоретта Петрова Парашкевова –
участник в конкурс за „Професор” във
В С У „Черноризец Храбър” по научна специалност
05.02.24. „Организация и управление извън сферата на
материалното производство (Държавно регулиране на
взаимодействието малки-големи предприятия)”

Рецензент: проф. Желязко Димитров Стоянов, д.н.

В конкурса за „Професор“ на ВСУ „Черноризец Храбър” по научна специалност 05.02.24. „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Държавно регулиране на взаимодействието малки-големи предприятия)”, обявен в ДВ, брой 21 от 15.03.2011 г., участва един кандидат – доц. д. н. Лоретта Петрова Парашкевова, преподавател в същия университет.

Доц. Л. Парашкевова е родена през 1961 г. в гр. Варна. Завършва две висши образования – инженерно и икономическо. От 1996 г. постъпва на работа във ВСУ като асистент по „Социално управление” (шифър 05.02.20). През 2002 г защитава докторска дисертация, през 2004 г. получава научното звание „Доцент”, а през 2010 г. и научната степен „Доктор на социологическите науки”. Тя заема редица

административни длъжности във ВСУ, а в момента е научен секретар на факултет „Международна икономика и администрация“. Член е на Академичния съвет на ВСУ. Работи активно при подготовката и издаването на научните издания на университета.

Доц. Л. Парашкевова представя за участие в конкурса 51 научни публикации с впечатляващия обем от почти 2 000 страници. Макар че е доктор на науките, поради което не се нуждае от специален монографичен (хабилитационен) труд, тя представя три монографии, между които се откроява най-вече „Държавно регулиране на иновационната дейност. (Релации малки-големи предприятия)“, 2009 г., както и трудът „Предприемачеството в глобалната икономика“ (в съавторство), 2007 г. Представя и няколко (4) обемисти студии, 23 научни статии и 13 научни доклади от участия в различни международни и български научни форуми. Тя е автор и над 60 други научни публикации, с които участва в конкурса за Доцент и в процедурата по защитата на дисертацията за получаване на научната степен „Доктор на социологическите науки“.

I) Изследователска работа

Оценка на монографичния труд на тема „Държавно регулиране на иновационната дейност“, 2009 г., 216 стр.

Основната теза на доц. Л. Парашкевова в този труд е изградена върху неоспоримия факт, че малките и средните предприятия притежават определени предимства пред големите компании, което ги извежда на преден план в съвременното национално и регионално икономическо и социално развитие. Факт е, че просперитетът на развитите индустриални страни в значителна

степен се дължи именно на баланса между малките и средните предприятия, от една страна, и големите предприятия, от друга страна, при което допълнително и отчетливо се проявяват техните силни страни. Развитието на малкото предприемачество в значителна степен се определя и от неговите контакти с големия бизнес, осъществявани в различни форми: аутсорсинг, участие в субконтрактни и толингови вериги и клъстъринг.

Анализът на доц. Л. Парашкевова върху проблема за държавното регулиране като сложна система от мерки със законодателен, изпълнителен и контролиращ характер за реализиране на поставените цели, които визират съответните макроикономически и микроикономически ситуации. В условията на пазарната система за стопанисване, констатира с право доц. Л. Парашкевова, която система съчетава принципите на централизация и децентрализация, държавното регулиране преследва и глобални, и конкретни цели.

Глобалните цели на държавното регулиране на иновационната дейност се реализират, според доц. Л. Парашкевова, най-вече в следните пунктове:

- Първо – създаване на условия, които позволяват на съответното общество да осигурява стабилно развитие на икономиката, както и нормалното функциониране на предприемачеството;

Второ – създаване на целесъобразни правни и икономически условия за успешно развитие на иновационната дейност в съответните предприятия;

Трето – създаване на благоприятни условия за оптимално развитие на взаимоотношенията на субектите на иновационния процес.

Посочените от доц. Л. Парашкевова цели са развити в тази нейна монография чрез ползотворните ѝ усилия да дефинира възможностите за изграждане на взаимовръзки между малките и средните предприятия и други организации в сферата на научноизследователската и развойната дейност. Подобни цели обаче ѝ налагат:

Първо, да анализира различни аспекти от държавното регулиране на иновационната дейност в индустриално развитите държави;

Второ, да дефинира необходимите условия за развитие на малките и средните предприятия, свързани със създаването на условия на регионално и национално равнище за генериране, трансфер и комерсиализация на иновациите;

Трето, да открие по-ясно и да посочи някои от достатъчните условия за развитие на малките и средните предприятия, свързани със сътрудничеството на различни по размер и влияние бизнес структури в сферата на научноизследователската и развойната дейност;

Четвърто, да дефинира състоянието на малките и средните предприятия в научноизследователската и развойната дейност в област Варна. Между впрочем, в тази част на тази нейна разработка се съдържат много силни и с извънредно богат праксеологически пълнеж анализи и изводи.

Редица ценни моменти от посочената проблематика в посочения труд на доц. Л. Парашкевова са заложили в нейната по-ранна монография „Предприемачеството в глобалната икономика”, 2007 г.; в монографията „Аутсорсинг”, 2007 г., както и в немалко нейни студии, статии и научни доклади.

И трите посочени от мене монографии, а и публикуваните по-рано нейни монографии и научни пособия безспорно са полезни не

само за учебната дейност във ВСУ, а и за други висши училища. Със заложените богати и модерни идеи, както и с ползотворните и на места евристични опити за тяхното развитие и обогатяване, доц. Л. Парашкевова е използван и често цитиран автор както от изследователите по тази проблематика, така и от множество дипломанти и докторанти. В Справката за използване на нейни научни публикации са посочени 22 забелязани цитирания.

Положителното отношение и високата оценка на нейната научно-публикаторска дейност се подкрепя и от множеството ѝ ползотворни участия в работата на престижни международни и национални форуми по разработваната от нея научна проблематика. Тя е активен участник в проекти по PHARE като лектор в модули по: Управление на малкия и средния бизнес; Маркетинг на малкото предприятие; Бизнеспланиране; Планиране и прогнозиране; Управление на човешките ресурси. Участва с лекционни курсове за чуждестранни проекти по програма Erasmus (на английски език), както и като гост преподавател по същата програма в университети в Португалия, Чехия и Италия.

Доц. Лоретта Парашкевова участва активно и в подготовката на докторанти във ВСУ. През последните години е научен ръководител на трима докторанти, единият от които е защитил, а другите двама са пред защита на своите дисертации. Тя е научен ръководител на десетки дипломанти от Стопанския факултет на ВСУ - бакалаври и магистри.

II) Аудиторна и извънаудиторна дейност

От представената справка за учебната ѝ натовареност в различните курсове и образователни степени във ВСУ личи, че доц. Л. Парашкевова изпълнява много повече от предвидената в университета учебна заетост в Бакалавърската, Магистърската и

Докторантската степен на обучение. Студентите и докторантите имат възможност да слушат нейни курсове лекции по „Предприемачество“; по „Индустриален маркетинг“; „Бизнес планиране“; „Аутсорсинг“; „Теория на цивилизациите“ и други.

Доц. Л. Парашкевова участва в четири други изследователски проекта: „Повишаване на капацитета на туристическия бизнес в Европа по управление на събитията“; „Подпомагане и развитие на научния потенциал в регионите с по-слаби показатели в ЕС“; „Обучение в европейското образователно пространство“.

III) Лични впечатления

Познавам доц. Л. Парашкевова от десетина години като колега-преподавател, а и като научен секретар на Стопански факултет. Смятам, че невероятно активната ѝ научно-изследователска, преподавателска и организационна дейност се подкрепя и от нейното относително бързо – и във формално, и в съдържателно отношение – научно и институционално развитие. Толерантно-колегиалното ѝ отношение към колегите от факултета, а и от катедрата, я поставя сред уважаваните колеги и предпочитаните и полезни за развитието на обучаемите преподаватели и научни ръководители. Тя е уважаван член на българската, а и на международната колегия в своята научна област, което проличава от активното ѝ присъствие и участие в работата на редица български и международни научни форуми.

IV) Заключение

Всичко това ми дава основания да дам ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА и да ПРЕДЛОЖА избора на доц. д. н. Лоретта Петрова Парашкевова за Професор на В СУ „Черноризец Храбър“ по научната специалност 05.02.24. „Организация и управление извън

сферата на материалното производство” (Държавно регулиране на взаимодействието малки-големи предприятия)”.

06 юли 2011 г.

София

Подпис:

(Проф. Ж. Стоянов, д. н.)